

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ
ПРОДУКЦІЇ ТВАРИНИЦТВА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Завідувач кафедри, доцент
Тетяна ПУШКАР
«12» серпня 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»
Директор навчально-наукового інституту
біотехнологій та аквакультури
Олена БЕЗЛАТИЧНА
«12» серпня 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»
Проректор з науково-педагогічної та
методичної роботи, доцент
Інна МАЛЕЦЬКА
«12» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**ОП 09. БІОЛОГІЯ ПРОДУКТИВНОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	другий (магістерський) рівень
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 «Аграрні науки та продовольство»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ	Навчально-науковий інститут біотехнологій та аквакультури

ОДЕСА – 2024

Робоча програма з освітнього компонента «**Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин**» для здобувачів за освітньо-професійної програми «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. 19 с.

Розробник програми: Руслан СУСОЛ – доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри технології виробництва
і переробки продукції тваринництва

к. с.-г. н., доцент

 Тетяна ПУШКАР

Гарант освітньої програми

Алла КИТАЄВА
(підпис)

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників		Галузь знань, спеціальність ступінь вищої освіти, мова навчання - українська	Характеристика навчальної освітня компонента		
Кількість кредитів – 4		Галузь знань 20 – «Аграрні науки та продовольство» Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» Освітньо- професійна програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»	денна форма навчання	заочна форма навчання	
Модулів – 2			Обов’язкова		
Змістових модулів – 2			Рік підготовки:		
Індивідуальне науково-дослідне завдання			1-й	1-й	
денна			Семестр		
-			1-й	1-й	2-й
			Лекції		
			30 год	2 год	8 год
			Лабораторні		
			–	-	–
Загальна к-ть годин		Практичні, семінарські			
120 год: год – I курс;		28 год		10 год	
		Самостійна робота			
		62 год	28 год	72 год	
		Індивідуальні завдання:			
		Реферат – 5 год			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 4		Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	Вид контролю:		
			іспит – 1 сем іспит – 2 сем		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 58/62;

для заочної форми навчання – 22/100.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Курс «**Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин**» належить до складу обов'язкового освітнього компонента освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Передумовами для вивчення освітнього компонента є формування у здобувачів компетентності у сфері неорганічної та органічної хімії, біохімії, фізіології с.-г. тварин, годівлі с.-г. тварин, генетики, розведення с.-г. тварин, технології виробництва молока та яловичини, технології виробництва свинини, технології виробництва яєць та м'яса птиці, технології виробництва продукції бджільництва, переробки продукції тваринництва.

Мета освітнього компонента – набуття поглиблених теоретичних і практичних знань фізіолого-біохімічних процесів, що відбуваються в організмі тварин та забезпечують утворення високоякісної тваринницької продукції на рівні генетичного потенціалу організму тварини.

Основними завданнями освітнього компонента є:

- вивчення фізико-хімічних властивостей поживних і біологічно активних речовин кормів та кормових добавок, їх вплив на процеси травлення тварин;
- поглиблення знань з питань онтогенезу молочної залози, вивчення механізму утворення молока, впливу стимуляторів молочної продуктивності на секрецію молока, його якість, біологічні та технологічні властивості;
- вивчення біологічних основ формування м'ясної, яєчної, шкіряної, вовнової продуктивності тварин, зокрема структуру та формування продукції, фактори впливу на біосинтез і якість продукції;
- вивчення теоретичних та практичних питань регулювання та стимуляції медової продуктивності бджіл;
- вивчення інтер'єрних показників та їх використання для прогнозування продуктивності тварин.

По закінченню вивчення освітнього компонента здобувач повинен **знати:**

- вплив факторів навколишнього середовища та технологій заготівлі на якість та поживну цінність кормів;
- фактори що визначають споживання корму тваринами;
- особливості травних процесів у розрізі різних класів тварин;
- фізико-хімічні властивості поживних і біологічно активних речовин кормів та кормових добавок, їх вплив на процеси травлення тварин біосинтез компонентів молока, м'яса, яйця, шкіри, вовни, утворення та дозрівання меду;
- основні параметри молочної, м'ясної, вовнової, яєчної, робочої продуктивності тварин;
- механізми регуляції життєвих функцій організмів тварин.

вміти:

- використовувати практичні прийоми управління продуктивністю сільськогосподарських тварин та якістю їх продукції,
- визначати основні біохімічні показники кормів та тваринницької продукції (молока, м'яса, вовни, меду),
- розраховувати склад мінерально - вітамінного преміксу для балансування раціонів сільськогосподарських тварин,
- використовувати інтер'єрні показники для прогнозування продуктивності тварин.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення освітня компонента «**Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин**» у здобувачів вищої освіти формуються

Інтегральна компетентність (ІК) – Здатність розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 2. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК2. Здатність розробляти, організовувати та здійснювати заходи з підвищення продуктивності тварин, контролю безпечності та якості продуктів їх переробки й ефективності її виробництва

ФК3. Здатність організовувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення селекційно-плеємної роботи у тваринництві

ФК9. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти для дослідження технологій виробництва та переробки продукції тваринництва, а також забезпечення якості продукції

Програмні результати вивчення:

ПРН 9. Приймати ефективні рішення з питань виробництва і переробки продукції тваринництва, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах, прогнозувати їх розвиток, визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

ПРН 10. Нести відповідальність за розвиток професійних знань і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усьо- го	у тому числі				усьо -го	у тому числі			
		лек	лаб	інд	с.р		лек	лаб	інд	с.р
Змістовий модуль 1. Продуктивність с.-г. тварин. Біохімічний склад кормів, преміксів, комбікормів, мультиензимних композицій, комплексних сполук та нанопрепаратів. Особливості травлення у різних видів тварин, птиці та риби.										
Тема 1. Біохімічний склад кормів, преміксів, комбікормів, мультиензимних композицій, комплексних сполук та нанопрепаратів, стимуляторів продуктивності тварин.	28	4	4		20	28	2	2		24
Тема 2. Механізми травлення у різних видів с.-г. тварин, птиці та риби. Способи стимуляції травлення.	20	4	6		10	20	2	2		16
Разом за змістовим модулем 1	48	8	10		30	48	4	4		40
Усього годин	48	8	10		30	48	4	4		40
Змістовий модуль 2. . Біологічні основи продуктивності с.-г. тварин, птиці, риб різних видів. Стимулятори продуктивності. Біохімічні (інтер’єрні) тести продуктивності с.-г. тварин.										
Тема 1. Біологічні основи молочної продуктивності тварин. Стимулятори утворення та секреції молока.	13	4	4		5	14	2	2		10
Тема 2. Біологічні основи м’ясної продуктивності тварин. Стимулятори росту м’язової тканини у тварин.	13	4	4		5	14	2	2		10
Тема 3. Біологічні основи яєчної продуктивності. Стимулятори яєчної продуктивності.	11	4	2		5	13	1	2		10
Тема 4. Біологічні основи шкіряної та вовнової продуктивності овець. Стимулятори вовнової продуктивності тварин.	11	4	2		5	11	1			10
Тема 5. Біологічні основи медової продуктивності бджіл. Стимулятори медової продуктивності бджіл.	9	2	2		5	11	1			10
Тема 6. Біохімічні (інтер’єрні) тести продуктивності с.-г. тварин.	15	4	4		7	11	1			10
Разом за змістовим модулем 2	72	22	18		32	76	8	8		60
Усього годин	120	30	28		62	120	10	10		100
Усього годин за освітнього компонента	120	30	28		62	120	10	10		100

5.ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

№	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань	Рекомендована література
Змістовий модуль 1. Продуктивність с.-г. тварин. Біохімічний склад кормів, преміксів, комбікормів, мультиензимних композицій, комплексних сполук та нанопрепаратів. Особливості травлення у різних видів тварин, птиці та риби. – 8 год		
1.1	Тема 1. Біохімічний склад кормів, преміксів, комбікормів, мультиензимних композицій, комплексних сполук та нанопрепаратів, стимуляторів продуктивності тварин (4 год)	[3, С.4-18]
1.2	Тема 2. Механізми травлення у різних видів с.-г. тварин, птиці та риби. Способи стимуляції травлення (4 год)	[3, С.19-27]
Змістовий модуль 2. Біологічні основи продуктивності с.-г. тварин, птиці, риб різних видів. Стимулятори продуктивності. Біохімічні (інтер'єрні) тести продуктивності с.-г. тварин.- 12 год		
2.1	Тема 1. Біологічні основи молочної продуктивності тварин. Стимулятори утворення та секреції молока (2 год)	[3, С.28-39]
2.2	Тема 2. Біологічні основи м'ясної продуктивності тварин. Стимулятори росту м'язової тканини у тварин (2 год)	[3, С.40-52]
2.3	Тема 3. Біологічні основи яєчної продуктивності. Стимулятори яєчної продуктивності (2 год)	[3, С.53-60]
2.4	Тема 4. Біологічні основи шкіряної та вовнової продуктивності овець. Стимулятори вовнової продуктивності тварин (2 год)	[3, С.61-67]
2.5	Тема 5. Біологічні основи медової продуктивності бджіл. Стимулятори медової продуктивності бджіл (2 год)	[3, С.68-82]
2.6	Тема 6. Біохімічні (інтер'єрні) тести продуктивності с.-г. тварин (2 год)	[3, С.83-98]

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

№	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань	Рекомендована література
Змістовий модуль 1. Продуктивність с.-г. тварин. Біохімічний склад кормів, преміксів, комбікормів, мультиензимних композицій, комплексних сполук та нанопрепаратів. Особливості травлення у різних видів тварин, птиці та риби. – 2 год		
1.1	Тема 1. Біохімічний склад кормів, преміксів, комбікормів, мультиензимних композицій, комплексних сполук та нанопрепаратів, стимуляторів продуктивності тварин (1 год)	[3, С.4-18]
1.2	Тема 2. Механізми травлення у різних видів с.-г. тварин, птиці та риби. Способи стимуляції травлення (1 год)	[3, С.19-27]
Змістовий модуль 2. Біологічні основи продуктивності с.-г. тварин, птиці, риб різних видів. Стимулятори продуктивності. Біохімічні (інтер'єрні) тести продуктивності с.-г. тварин.- 12 год		
2.1	Тема 1. Біологічні основи молочної продуктивності тварин. Стимулятори утворення та секреції молока (1 год)	[3, С.28-39]
2.2	Тема 2. Біологічні основи м'ясної продуктивності тварин. Стимулятори росту м'язової тканини у тварин (1 год)	[3, С.40-52]
2.3	Тема 3. Біологічні основи яєчної продуктивності. Стимулятори яєчної продуктивності (2 год)	[3, С.53-60]
2.4	Тема 4. Біологічні основи шкіряної та вовнової продуктивності овець. Стимулятори вовнової продуктивності тварин (2 год)	[3, С.61-67]
2.5	Тема 5. Біологічні основи медової продуктивності бджіл. Стимулятори медової продуктивності бджіл (2 год)	[3, С.68-82]
2.6	Тема 6. Біохімічні (інтер'єрні) тести продуктивності тварин (2 год)	[3, С.83-98]

6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		денна	заочна
1	Методика лабораторних досліджень. Правила транспортування та зберігання біологічного матеріалу.	2	2
2	Моніторинг генетичної мінливості та відбір високоцінних генотипів у популяціях молочних корів великої рогатої худоби	2	
3.	Організація і проведення інвентаризації ліній та споріднених груп порід великої рогатої худоби	2	
4.	Методика вивчення екстер'єру, адаптаційної здатності та вагового росту великої рогатої худоби	2	
5.	Методи аналізу фізичних властивостей преміксів та вмісту крохмалю в кормах	2	2
6.	Методика досліджень вмісту рубця та визначення функції травних ферментів в організмі тварин	2	
7.	МКР №1		
8.	Оцінка лактації та молочної продуктивності корів	2	
9.	Методика визначення калорійності молока та соматичних клітин	2	2
10	Оцінка м'ясних якостей корів. Визначення калорійності м'яса	2	
11	Методи визначення молочної кислоти та летючих жирних кислот у м'ясі	2	2
12.	Визначення структури вовни та оцінка її властивостей	2	2
13.	Оцінка інкубаційних якостей яєць	2	
14.	Методика визначення маси яєць, індексу форми та міцності шкарлупи	2	
15.	Методика досліджень якості меду та його властивостей	2	
16.	Методика визначення ДНК полімеразно-ланцюговою реакцією		
17.	МКР №2		
Всього по освітньому компоненту		28	10

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	К-ть год	
		денна	заочна
1	Ознайомлення з сучасними методами контролю продуктивності тварин.	2	6
2	Характеристика преміксів, що використовують у тваринництві.	2	6
3	Біологічно активні речовини та їх характеристика.	2	6
4	Характеристика комбікормів, що використовуються у сучасному тваринництві.	4	8
5	Особливості травлення у тварин, птиці, риб різних видів.	5	6
6	Особливості обміну речовин у тварин, птиці, риб різних видів.	5	6
7	Хімічний склад м'яса, молока, яєць, вовни, хутра, воску, меду.	4	6
8	Амінокислотний склад м'яса, молока, молозива, яєць, вовни, хутра, воску, меду.	4	6
9	Характеристика білків, ліпідів, вуглеводів плазми крові тварин.	4	6
10	Біохімічний склад кормів, преміксів, комбікормів, мультиензимних композицій, комплексних сполук та нанопрепаратів, стимуляторів продуктивності тварин.	4	6
11	Механізми травлення у різних видів с.-г. тварин, птиці та риби.	4	6
12	Способи стимуляції травлення.	4	8
13	Біологічні основи молочної продуктивності тварин. Стимулятори утворення та секреції молока.	4	6
14	Біологічні основи м'ясної продуктивності тварин. Стимулятори росту м'язової тканини у тварин.	4	6
15	Біологічні основи яєчної продуктивності. Стимулятори яєчної продуктивності.	4	6
16	Біологічні основи шкіряної та вовнової продуктивності овець. Стимулятори вовнової продуктивності тварин.	2	6
17	Біологічні основи медової продуктивності бджіл. Стимулятори медової продуктивності бджіл.	2	6
18	Біохімічні (інтер'єрні) тести продуктивності с.-г. тварин.	2	6
Всього за освітньою компонентою		62	100

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

У процесі засвоєння знань з освітнього компоненту «**Біологія продуктивності с.-г. тварин**» здобувач повинен уміти готувати реферати. Участь у зазначеній формі самостійної роботи закладає у здобувачів в вищій освіті первинні навички самостійної дослідницької діяльності, набуття навичок пошуку, опрацювання відповідних джерел інформації.

Реферат – це скорочений виклад змісту первинного документа або його частини, з основними фактичними даними й висновками. Він починається з викладу сутності роботи і складається за таким планом: тема, предмет, (об'єкт). характер і мета роботи. В рефераті слід показати ті особливості теми, які необхідні для розкриття мети і змісту роботи, методи проведення роботи. Виклад матеріалу в рефераті має бути коротким і точним. Середній обсяг реферату становить приблизно 15-20 друкованих аркушів формату А4. Виконана реферативна робота повинна продемонструвати наявність навичок у здобувача щодо самостійного пошуку та опрацювання джерельної бази з обраної теми. З цією метою здобувач має знайти, ознайомитись і використати декілька наукових, навчальних і науково-методичних публікацій. В яких висвітлюються ті чи інші аспекти обраної теми. До таких джерел належать, по-перше, наукові публікації, по-друге навчальна література, по-третє, методично-довідкова література з технології продуктів забою. У вступі автор аргументує

вибір теми, вказує на її важливість, актуальність теми. Основна частина реферативної роботи складається з відповідних розділів. Назва будь-якого розділу основної частини не повинна повторювати назву теми роботи. Висновки робляться щодо кожного з розділів основної частини, а також узагальнення і можливі шляхи розв'язання проблем, розглянутих в основній частині дослідження. Список використаних джерел включає бібліографічний опис усіх опрацьованих і використаних автором у цій роботі джерел інформації.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань для самостійної роботи здобувачів

Ознайомлення з сучасними методами контролю продуктивності тварин.
Характеристика преміксів, що використовують у тваринництві.
Біологічно активні речовини та їх характеристика.
Характеристика комбікормів, що використовуються у сучасному тваринництві.
Особливості травлення у тварин, птиці, риб різних видів.
Особливості обміну речовин у тварин, птиці, риб різних видів.
Хімічний склад м'яса, молока, яєць, вовни, хутра, воску, меду.
Амінокислотний склад м'яса, молока, молозива, яєць, вовни, хутра, воску, меду.
Характеристика білків, ліпідів, вуглеводів плазми крові тварин.
Біохімічний склад кормів, преміксів, комбікормів, мультиензимних композицій, комплексних сполук та нанопрепаратів, стимуляторів продуктивності тварин.
Механізми травлення у різних видів с.-г. тварин, птиці та риби.
Способи стимуляції травлення.
Біологічні основи молочної продуктивності тварин. Стимулятори утворення та секреції молока.
Біологічні основи м'ясної продуктивності тварин. Стимулятори росту м'язової тканини у тварин.
Біологічні основи яєчної продуктивності. Стимулятори яєчної продуктивності.
Біологічні основи шкіряної та вовнової продуктивності овець. Стимулятори вовнової продуктивності тварин.
Біологічні основи медової продуктивності бджіл. Стимулятори медової продуктивності бджіл.
Біохімічні (інтер'єрні) тести продуктивності с.-г. тварин.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладання освітнього компонента здійснюється у формі читання лекцій, проведення лабораторно-практичних занять. Передбачається участь здобувачів у теоретичних конференціях, виступах з доповідями. Важливим елементом навчання є самостійна робота та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

Основними методами досягнення навчальних цілей є:

- проведення оглядових та проблемних лекцій. Вивчення лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам вищої освіти придбати теоретичні знання з методики і організації наукових досліджень;
- участі в практичних заняттях. Вирішення практичних завдань формує вміння і навички прикладного застосування теоретичних знань та передбачає рішення задач, розгляд ситуацій з невіршених проблемних питань організації дисертаційних досліджень на науковому та практичному рівнях;
- отримання консультації. Під час консультацій здобувачі вищої освіти отримують відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та пояснення певних теоретичних положень дисципліни;
- виконання самостійної роботи. Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами вищої освіти комплексу основної і додаткової наукової

літератури, періодичних видань, державних стандартів з питань організації дисертаційних досліджень;

- виконання здобувачами вищої освіти індивідуальних науково-дослідних завдань з методики і організації дисертаційних досліджень. Індивідуальне науково-дослідне завдання має на меті узагальнення, поглиблення та закріплення знань, які здобувачі вищої освіти одержують у процесі навчання, а також є формою реалізації їх творчих можливостей.

Індивідуальне науково-дослідне завдання має на меті узагальнення, поглиблення та закріплення знань, які здобувачі вищої освіти одержують у процесі навчання, а також є формою реалізації їх творчих можливостей.

Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань, інформаційних ресурсів.

Під час проведення лекційних і лабораторно-практичних занять з освітнього компонента «Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин» застосовують словесні, інноваційні, наочні та практичні методи навчання.

Найбільш часто на лекціях використовується пояснювально-інформативний метод з елементами проблемного підходу. Лекційний курс ведеться з використання мультимедійної техніки, що дозволяє демонструвати основні таблиці, фотографії, схеми, що розкривають зміст конкретної теми.

Проведення лабораторно-практичних занять передбачає практичне підтвердження окремих теоретичних положень даного освітнього компонента, набуття практичних умінь та навичок роботи з лабораторним устаткуванням та обладнанням у галузі виробництва продукції вівчарства; використання всієї системи прийомів, які дозволяють розвивати творче мислення здобувачів, вміння аргументовано відстоювати свою позицію, формулювати чітку логіку мислення – це дискусії щодо запропонованих для обговорення питань, що виходять за межі лекційного матеріалу, надання пріоритету питанням, які відведені для самостійного вивчення. При проведенні лабораторно-практичних занять з освітнього компонента «Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин» застосовують словесні (бесіда, пояснення, розповідь, дискусія), інноваційні (мозковий штурм, робота в групах, метод презентації), наочні (ілюстрація, демонстрація). Відповідність програмних результатів та методів навчання зазначено у табл. 1.

Таблиця 1.

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН 9. Приймати ефективні рішення з питань виробництва і переробки продукції тваринництва, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах, прогнозувати їх розвиток, визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм»)
ПРН 10. Нести відповідальність за розвиток професійних знань і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм»)

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компоненту «Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компонента (незалежно від форми контролю) в Університеті **оцінюється** за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «не зараховано») та шкалу ЕКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Реалізація основних завдань оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю.

Поточний контроль - це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторних занять (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття) та самостійної роботи, яка відображує навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компонента. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл.2).

Таблиця 3

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 - 100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена **накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти.**

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Кількість балів, що може отримати здобувач вищої освіти за змістовий модуль, може бути різною і встановлюватися для кожного змістового модуля (в залежності від значимості змістового модуля) з урахуванням того, що підсумкова оцінка не може перевищувати 90 балів. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1	0-10% пропусків – 5 балів	доповідь на науковій студентській конференції
Модуль 2	10%-20% пропусків – 4 бали	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
.....	20%-40% пропусків – 3 бали	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	40%-60% пропусків – 2 бали	призове місце в олімпіаді
	60%-80% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації
	більше 80% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально- методичної бази кафедри

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.5):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Таблиця 5

Оцінювання освітнього компонента

Поточне оцінювання та самостійна робота								Сума		
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)						Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього - 5)			
Змістовний модуль 1						0-5	0-5	100		
T1	T2									
10	10									
Змістовний модуль 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6					
12	12	12	12	12	10					
Модульний контроль -90										

* T1,T2,T3.....- теми занять

Відповідно до «Положення про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичні вказівки

1. Методичні розробки до лабораторно-практичних занять і самостійної роботи з освітня компонента “ Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин”/ Сусол Р. Л. – Одеса, ОДАУ, 2019. 96 с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Сусол Р. Л. та інші. Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко О. М., 2019. 284 с.
2. Горбатенко І. Ю., Гиль. М. І. Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин. Миколаїв, 2006. 218 с.
3. Бурлака В. А., Борщенко В. В., Кривий М. М. Біологія продуктивності сільськогосподарських тварин: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Франка, 2012. 191 с.

Допоміжна

4. Волощук В. М., Іванов В. О. Біологія свиней: навч. посібник. К., 2009. 304 с.
5. Генофонд свійських тварин України [Д. І. Барановський, В. І. Герасимов, В. М. Нагаєвич, А. М. Хохлов та ін.]; за ред. Д. І. Барановського, В. І. Герасимова. Х.: Еспада, 2005. 400 с.
6. Гетья А. А. Організація селекційного процесу в сучасному свинарстві. Полтава: Полтавський літератор, 2009. 192 с.
7. Сусол Р.Л., Сусол Л. О., Тацій О. В. Морфологічний та біохімічний склад крові свиноматок різних порід та фізіологічного стану в умовах півдня України. *Свинарство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. Сільськогосподарські науки.* №. 73. Полтава, 2019. С. 125-137.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчальний фільм http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6312/1/Biolohiia%20produktyvnosti_pidruchnyk.pdf
2. Навчальний фільм <http://eprints.zu.edu.ua/9070/1/.pdf>
3. Навчальний фільм <https://studfile.net/preview/6273764/>
4. Навчальний фільм <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1BD>
5. Навчальний фільм <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2016/04/16.pdf>
6. Навчальний фільм http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4629/1/Barkar_E.Ekster%27er_ta_inter%27er_Prakt.pdf
7. Навчальний фільм <https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u104/.pdf>